
Xindl X

Nevím,
jak člověka
v hlavě
napadne kus
melodie

PŘIPRAVIL: JAROSLAV ŠPULÁK

Jeho první singl Anděl vyšel před deseti lety. Byl úspěšný a zajistil mu, že se o něm začalo hovořit. Svou autorskou a interpretační schopnost však musel a musí stále potvrzovat. Přineslo mu to už pěknou řádku singlů a dobrou pozici na české hudební scéně. Xindl X, vlastním jménem Ondřej Ládek, hovoří i o tom, kdy to bylo slabší, odkud se berou melodické nápady, o autorském i producentském opisování a svém novém albu, které vyjde v září.

Foto: Tomáš Nosil (Instinkt)

Jste spokojen s tím, čeho jste zatím dosáhl?

Musím říct, že spokojený jsem. Vždycky když přijedeme s kapelou na nějaký festival nebo koncert a vidíme, kolik lidí si s námi naše písničky zpívá, přijde mi to až neuvěřitelné. Navíc si myslím, že každé album, které jsme vydali, je svým způsobem jiné. Snažím se nepsat pořad dokola jednu skladbu.

Kdy jste nabyl dojmu, že se to takříkajíc láme ve váš prospěch?

Anděl byla klíčová písnička, která na mě výrazně upozornila. Prolomila to na internetu, tehdy na serveru Bandzone. Po jejím vydání si mě začali zvat jako kluka s kytarou na různé koncerty a akce. Když jsme k té písničce natočili videoklip a začalo ho hrát Ůčko, prolomilo se to ještě víc, a jakmile se k tomu přidala rotace na Evropě 2, šlo to nahoru doslova raketově. Té písni rozhodně vděčím za dobrý start, ale další

vzestupné kroky přicházely postupně. Jedna věc je nějak kariéru odstartovat, druhá je nutnost to potvrdit a nabízet další dobré písně. Kariéra muzikantů se obvykle vyvíjí v sinusoidě.

Kdy to u vás šlo dolů?

Po vydání alba Láska v roce 2012. Mám ho osobně moc rád, ale lidi ho až tak nevzali. Dostavil se menší zájem, což bylo patrné i na nižší návštěvnosti koncertů. Zpátky to zase nakoplo vydání alba Čecháček Made v roce 2014, na kterém byly úspěšné písničky V blbým věku a Cudzinka v tvojej zemi, kterou jsem nazpíval s Mirkou Miškechovou. Těžko říct, jaký další průběh bude ta sinusoida mít.

Dokážete odhadnout předem, jestli bude vaše nová písnička u lidí úspěšná?

Upřímně řečeno, nevím. Asi by fungovalo, kdyby byla nová skladba podobná

nějaké mé úspěšné starší. U toho by ale zase zmizel prvek překvapení, takže se snažím trochu víc riskovat. Nedávno vydaný singl Byznys je například trochu v jiném stylu než písně, které ode mě lidi dosud slychali a znali. Hlavně svým zvukem.

Nerad bych ustrnul v tom, že budu kopírovat písničky V blbým věku, Anděl a další a doufat, že budu mít stejný úspěch. Neustále hledám cestu, která bude zajímavá a současně v něčem nová, s prvkem překvapení. I když je občas těžké, aby se v těch překvapeních neztratilo to, co dělá Xindla Xindlem.

Stává se vám, že ve vznikajících písničkách najdete při skládání nějakou svou starší?

Občas mi to řekne manželka. Zahraju jí nějaký motiv a ona mě upozorní, že ho zná z jiné mé skladby. Obvykle má pravdu. Když mám pocit, že jsem se

Foto: Tomáš Nosil (Instinkt)

Foto: archiv Xindla X

vykradl moc, snažím se to nějak přepracovat či upravit. Na druhou stranu je ale pořád lepší vykrádat sám sebe než cizí lidi.

Začátek písničky Věčně nevěrná, loni v prosinci vydaného duetu se Sabinou Křovákovou, je ale velmi podobný úvodu skladby Shape of You od Eda Sheerana. Souhlasíte?

Občas se samozřejmě stane, že když člověk nějaké skladby poslouchá, usadí se mu v hlavě a pak se mu třeba jejich část nenápadně vloudí do jeho práce. Ale zrovna tady mi to zase tak podobné nepřijde. Je to sice stejné kolečko čtyř akordů, ale melodie je jiná.

V posledních letech je vcelku běžné, že nějaký autor dá jiného k soudu kvůli tomu, že mu ukradl kus skladby. Co si o tom myslíte?

Oktáva má jen dvanáct pultónů, což je dost málo na to, aby se někdy v nějaké podobě neopakovaly. Na druhou stranu chápu, že si autoři chrání své

příjmy, a když mají pocit, že se někdo chce napakovat na jejich písničce, přijde jim to nemorální. Mně by asi přišlo divné soudit se o pár taktů. Nevím, jak člověka v hlavě napadne kus melodie. Možná je to tak, že přijde bůh a sešle mi je. Na jejich napsání necítím nějakou zvláštní zásluhu, tak by mi přišlo zvláštní se o ně prát. Jak je to ale vlastně s autorskými právy u písničky? Aranže například často nejsou brány jako autorská součást, přitom dnes jsou mnohdy výraznější produkce a aranže než samotná melodie. Zatímco v 80. a 90. letech rozhodovala o úspěchu písničky právě především melodie, dnes o něm z velké části rozhoduje její design. Tím pádem hrají při vzniku skladeb čím dál větší roli producenti. Autor může napsat skvělou věc, ale když ji pak producent udělá jen průměrně, tak zapadne.

Je to tak v pořádku?

Je to příznak doby, uvidíme, jak se to bude vyvíjet dál. Podle mě to souvisí

s tím, že hudebníci mají pocit, že všechny melodie už tu jednou byly a že je snadnější překvapit posluchače neotřelým zvukem než neotřelou melodií.

Je zajímavé, že se v poslední době objevilo několik případů, kdy někdo obvinil někoho z toho, že opsal jeho produkci písničky, do které si pak vymyslel novou melodii. Dřív se kradly melodie, dnes už spíš ty kabáty, do nichž jsou melodie oblečené.

Myslíte si, že melodie sesílá autorem bůh?

Dokážu si vysvětlit, kde se vezme text. Je to výsledek rozumového konstrukt. Jak ale člověka v hlavě napadne kousek melodie, nevím. Možná ji sešle bůh, možná přijde odněkud z univerza... Opravdu nevím. Když mě napadne nějaký hudební postup, nepřisuzuju si za něj skladatelskou zásluhu. Jako práci vnímám až to, když ty jednotlivé kousky dávám dohromady, dávám jim systém a řád.

Foto: Jarda Noska

Jste věřící?

Věřící úplně ne. Ale někdy doufající. A někdy pochybující.

Koncertoval jste někdy na nějakém zvláštním místě?

V začátcích jsem absolvoval pár bytových koncertů, zúčastnil jsem se jako hudební host různých oslav a některé hudební kluby působily opravdu divně. Nejbizarnější bylo asi hraní na diskotékách. Vystupoval jsem jenom s baskytaristou a často se stávalo, že provizorní pódium vzniklo z lavic přiražených k sobě. Já hrál v té době v podstatě folkovou muziku, ale při koncertě kolem mě blikaly neony a diskotéková světla. Přišlo mi to na jednu stranu nepatřičné, ale z dnešního pohledu jsou to milé zážitky.

Dnes hrajete s kapelou na velkých pódii, máte kolem sebe realizační tým. Přitom to všechno živí váš talent a úspěch. To je docela velká odpovědnost, nemyslíte?

Někdy až moc. Občas si říkám, že bych z toho kolotoče rád vystoupil a dal si pauzu. Že bych například méně koncertoval, nevydával desky každé dva roky a věnoval se jenom skládání nebo třeba zase napsal divadelní hru. Je mi ale jasné, že by se to dotklo dalších zhruba patnácti lidí, kteří jsou v tomhle kolotoči se mnou. Takže si to pauzování vždycky zase rozmyslím.

Napsal jste spoustu skladeb, které se u nás staly rádiovými hity. Máte v repertoáru nějaké, které máte rád, ale u posluchačů nejsou tolik populární?

Na každé desce mám aspoň jednu takovou skladbu. Pochopitelně za tu jejich menší popularitu můžu hlavně já, protože jsem ty písničky tehdy nevybral jako singly do rádií a teď už je pozdě honit bycha. Za jedny ze svých nejsilnějších písní považuji Enyky benyky z alba Láska, Hollywood a Mindráček z desky Praxe relativity, z Kvadratury záchranného kruhu by to byl Vítr v kešeni, z Čecháček Made Já a ďábel a z Návodu ke čtení manuálu Cool v plotě a S lžostí vám oznamujeme.

V září vydáte nové album *Sexy exity*. Jaké bude?

Snažili jsme se, aby bylo pestré. Jedna písnička na něm je ovlivněná gospellem, jiná jde víc do elektroniky, další evokuje 60. léta a zní v ní varhany Hammond, další je countryovka s harmonikou a tak dál. A jsou na něm i čtyři duety, s Mirkou Miškechovou, se Sabinou Křovákovou, s Petrem Lüftnerem a se členy skupiny Jananas, s nimiž jsme napsali hymnu pro Světlušku. I přes tu rozmanitost jsme se snažili, aby deska držela pohromadě, aby ne-

Nevím, jak člověka v hlavě napadne kus melodie. Možná je to tak, že přijde bůh a sešle mi ji.

působila dojmem, že je každá písnička od jiného autora. Také jsme se nesnažili za každou cenu z písní vyrobít další rádiové hity, spíš jsme chtěli, aby písně dostaly takovou aranž, která co nejvíce podpoří jejich atmosféru.

Napsal jste už řadu písníček pro jiné interprety. Baví vás to?

Střídavě, někdy ano a někdy ne. Na přelomu loňského a letošního roku jsem měl spoustu energie a říkal jsem si, že by mě bavilo psát víc pro jiné. Ze začátku mě to nabíjelo, ale pak už mi to přerostlo přes hlavu a nakonec jsem měl asi dva měsíce, kdy mi došly síly a zařikal jsem se, že s psaním pro ostatní končím. Teď jsem ve stadiu,

kdy si od toho dávám pauzu a píšu především pro sebe. Mimochodem, za poslední půlrok jsem napsal asi dvanáct skladeb nebo textů pro jiné interprety, což by vlastně vydalo na celé album.

Pro koho jste psal?

Třeba pro Lucii Bílou, i když doteď nevím, jestli nějaký můj text použije. Na několika písních jsem spolupracoval se Sebastianem a jeden text na muziku Pepy Vojtka jsem napsal pro Kamilu Nývltovou. Pro Vaška Noida Bárta jsem napsal hudbu i text, udělal jsem text pro kapelu From nebo pro Support Lesbiens. Ti si řekli, že by zkusili vydat další písničku v češtině, ale rozhodli se k tomu použít tu, která už má anglický text. Pro mě to bylo docela těžké zadání, zvlášť když mám pocit, že je ta píseň dobrá v angličtině, a pokud by to bylo na mně, do češtiny bych ji nepředělával.

Zajímavou výzvou pak pro mě je zkusit napsat pár písniček pro zahraniční trh. Jsem sice etablovaný jako textař, ale píšu i hudbu. Z devadesáti devíti procent je na mých albech ode mě. V zahraničí samozřejmě nikoho nezajímají mé české texty, ale s muzikou to chci zkusit.

Navíc mě fascinuje způsob, jakým dnes v zahraničí písně většinou vznikají. V jeden den se sejdou tři čtyři autoři a producent, ráno se zavřou ve studiu s ničím a večer mají hotovou otextovanou i zprodukovanou písničku, která je kolikrát opravdu skvělá. Přitom je třeba každý z těch autorů z jiného koutu světa.

Nabral jste už takovou zkušenost?

Zatím dvakrát. Nejdřív jsme takhle s Janou a Jendou z kapely Jananas dávali dohromady novou hymnu pro Světlušku. Ve druhém případě jsme náš tým rozšířili ještě o rakousko-amerického autora žijícího v Maďarsku a nizo- zemského producenta a složili jsme asi nejtanečnější skladbu, jakou jsem kdy měl. Ta první se pravděpodobně objeví na nové desce jako bonus. Tu druhou si spíš schovám na později. Ke zbytku desky by se přece jen moc nehodila. ☒